

Esimiesten näkemykset epäsäännöllistä työaika

tekevien hyvinvoinnin edistämisestä

Krista Hofmann, Sanna Sihvonen, Mari Punna
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

TAUSTA

- Työntekijän hyvinvointiin vaikuttaa → työaikojen säännöllisyys, vuorokaudenaika, kokonaistyöaika sekä työntekijän vaikutusmahdollisuudet omiin työvuoroihin.
- Työaika vaikuttaa → työntekijän fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin sekä työn ja muun elämän yhteen sovittamiseen eli sosiaaliseen hyvinvointiin.

Tutkimuksen tavoitteena oli kuvata mahdollisuuksia ja keinoja, joiden avulla esimiehet kokevat voivansa edistää epäsäännöllistä työaika tekevien työntekijöiden hyvinvointia.

Tutkimuksen lähestymistapa oli laadullinen ja **tutkimusaineisto** kerättiin kuudessa esimiesten ryhmähaastattelussa (N=18). Haastattelut litteroitiin ja analysoitiin sisällönanalysysilla. Tutkimus oli osa Take Care 24/7 – hanketta.

TULOKSET

Esimiehillä on käytössä ratkaisumalleja epäsäännöllisen työajan aiheuttamiin negatiivisiin vaikutuksiin.

Esimiehet kokevat että heillä on mahdollisuus edistää työntekijöiden hyvinvointia erilaisin keinoin:

- Rasitusta vähentämällä työajan organisoinnilla, kehittämällä työvuorojärjestelmää sekä sopivalla työn tauotuksella.
  - Työvuoroja rytmittämällä, työvuorojen väliin tulee jädä riittävä lepoaika sekä työvuorojen säännönmukaisuus
- Käyttämällä ergonomista työvuorosuunnittelua, jossa työvuorot kiertävät eteenpäin
- Ottamalla työhyvinvointi esille kehityskeskusteluissa, kannustamalla terveellisiin elintapoihin, työterveyshuollon avulla, turvallisuuden varmistamisella sekä puuttamalla mahdollisiin ongelmakohtiin.

Yksilölliset vaihtelut ovat suuria: osalle epäsäännöllinen työaika soveltuu hyvin ja jopa paremmin kuin säännöllinen päivätyö.

→ Epäsäännöllisen työajan monipuolisuus voi olla positiivinen tekijä.

"Joku ei halua edes koskaan tehdä arkaamua vaan haluaa aina olla viikonloppuyöt."

"On ihmisii, jotka jopa tykkää tehdä yövuoroja...ettota on ihmisii, jotka on parempia aamussa, parempia illassa tai joku on tosi hyvä yössä."

Johtopäätökset:

Epäsäännöllisen työajan aiheuttamia haasteita hyvinvoinnille voidaan ehkäistä ja hyvinvointia voidaan edistää useilla eri keinoilla. Osalle työntekijöistä epäsäännöllinen työaika sopii jopa paremmin kuin säännöllinen päivätyö.

Kuva:Työterveyslaitos 2014

Työsuojelurahasto
Arbetsarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Jyväskylän ammattikorkeakoulu
JAMK University of Applied Sciences

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO